

16
A/129

Fiskeridirektoratet
Biblioteket

Sildetokt med F/F "Johan Hjort" i Norskehavet

8/VII - 3/VIII 1963.

ved

Finn Devold.

Toktets plan gikk ut på å undersøke sildeforekomstene utfor kysten av Helgeland og Troms til godt utenfor Egga. Videre sildeforekomstene i havområdet nordøst av Jan Mayen og fra Jan Mayen langs "Polarfronten" sydover til nordøst av Langanes på Island, samt området øst av Island og nord av Færøyane.

"Johan Hjort" ble ført av kaptein Peter Myrseth, og som toktleder fungerte Finn Devold. Den oceanografiske del av programmet ble ivaretatt av lektor Sigurd Lie og konstruktør Kristian Wilhelmsen. Den siste måtte imidlertid forlate skipet i Harstad på grunn av sykdom. Som ASDIC-personale fungerte B.H. Brynildsen, I. Hoff og S. Agdestein. S. Asserson ivaretok undersøkelser av phytoplankton.

Kartet viser ruten skipet fulgte, og av dette fremgår også temperaturen i fire meters dyp ifølge sjøtermografens registreringer. Videre ble der under toktet tatt en rekke hydrografiske stasjoner, hvor saltgehalt og temperatur ble fastlagt i standard dybder fra overflate til 500 m dyp, eller til bunns, hvor dybden var mindre. Avstanden mellom stasjonene i snittene var 40 kvm.

Silderegistreringene fremgår av kartet. Over og utenfor Helgelandsbankene ble ikke registrert sild. Ut for Røstbanken ble der registrert flere gode sildestimer, som der ble sendt melding om til fiskeflåten, og som senere tok gode fangster i dette området. Nærmere kysten ut for Vesterålen og i ytre Andfjord ble der også registrert sildestimer, hvorav de fleste ble bedømt som mussastimer. Utfor Troms ble der ikke registrert sild på de kystnære banker. I kursen Andenes- Jan Mayen ca 200 kvm av land kom vi opp i et område med sild som strakte seg ca 80 kvm videre vestover. Dette var feitsild, som sannsynligvis var på vei vestover for å slutte seg til den

kjønnsmodne sild i Polarfrontområdet.

Rundt Jan Mayen ble der registrert sildestimer, men drivgarnsforsøkene ga bare noen få sildesomfangst. Klar sjø og midnattsol er vel årsaken til den beskjedne fangst. Silda var stor, fin vare.

I området syd for Jan Mayen ble der registrert spredte forekomster av sild fra 70 grader nord på begge sider av 8 grader vestlig lengde og meget spredte sildeforekomster på kursen inn mot Langanes.

Den vesentligste del av den norske sildeflåte, som deltok i industri-fisket, fisket øst for Island. De hadde hatt en temmelig konstant nordøstlig vind hele juli måned, og denne hadde hemmet fisket vesentlig. Vinden hadde også ført kalt vann inn mot kysten, og temperaturen på de vanlige fiskefelter lå vel 4 grader under temperaturen på samme tid sommeren 1962. Det var bare stor sild på feltet. Hverken den islandske vårgyter eller den norske ungsild hadde innfunnet seg. Ifølge opplysninger fra det islandske forskningsfartøy "Ægir" ble der i slutten av juli funnet islandske vårgytere i Reidarfjorddjupet.

90 kvartmil av land øst av Seydisfjord registrerte "Johan Hjort" gode sildeforekomster. Denne sild var blanding av gammel, norsk sild og ungsild. Forekomsten strakte seg videre østover i ca 60 mils bredde. Lengere øst var forekomstene mere spredt. Sønnenfor og østenfor 9 graders isoterme fant vi makrellstimer.

Konklusjon.

Sildeforekomstene som ble registrert ut for Røstbanken var vesentlig feitsild i størrelsesgruppen 5-12 pr. kg. Den ga opphav til et utmerket fiske frem til midten av august, men senere har man mistet kontakt med sildeforekomsten. Det er mulig at denne sild, når vinteravkjølingen tar til i kystvannet, vil søke inn mot kysten av Nord-Norge senere i høst.

Silda i det 80 kvartmils brede området som ble lokalisert i kurslinjen Andenes-Jan Mayen, er ungsild av 1959- og 1960 årsklassen, som sannsynligvis beveget seg vestover mot Polarfronten, og som senere i sesongen blandet seg med den kjønnsmodne sild i området øst for Island nordover til Jan Mayen.

Årsaken til det dårlige industrifisket ved Island i juli måned må først og fremst tilskrives den stadige nordøstlige vind. Den la vesentlige hindringer i veien for snurpeflåtens fiske, og skapte samtidig uheldige hydrografiske forhold på de vanlige fiskefelt ut for Øst-Island. Det ser ut som den yngre norske sild holdt seg i det varmere vann ca 90 mil av kysten, og derfra videre østover, samtidig med at den islandske vårgyter stoppet opp lengere syd enn vanlig utfor Øst-Island.

